

MUISTUTUS [REDACTED] MAATILAN YHTEYTEEN RAKENNETTAVAN BIOKAASULAITOKSEN YMPÄRISTÖLUPAHAKEMUKSEEN

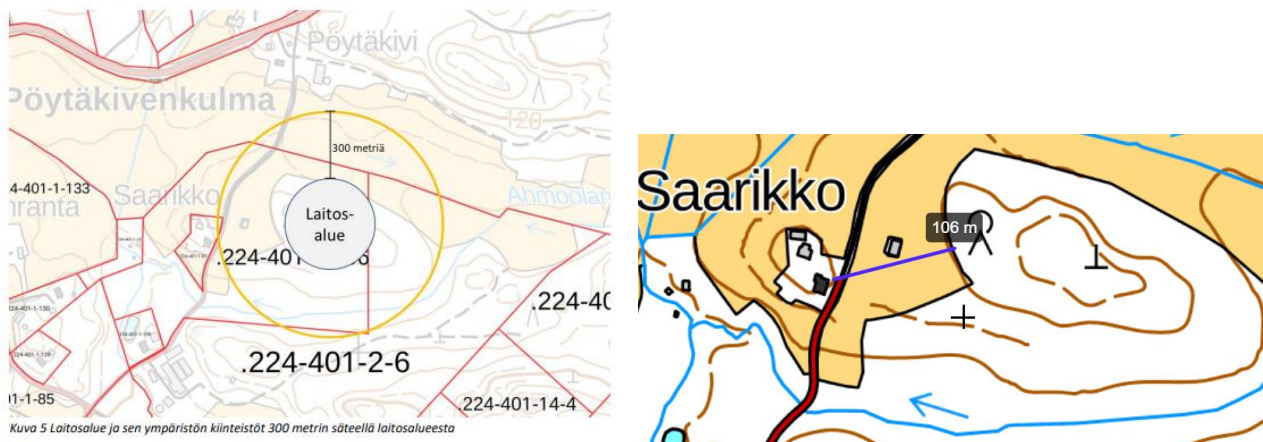
Olemme perehtyneet Ahmoolle [REDACTED] maatilan yhteyteen rakennettavan biokaasulaitoksen ympäristölupahakemukseen ja tuomme ympäristölautakunnan tietoon seuraavan muistutuksen:

Sinänsä biokaasulaitoshanke on kannatettava hanke, jossa vähennetään maatalouden aiheuttamia päästöjä ja edistetään kiertotaloutta. Biokaasulaitosta ei kuitenkaan tule sijoittaa ehdotettuun paikkaan, koska kyseinen sijaintipaikka on liian lähellä asutusta, ja koska **laitokselle löytyy sekä taloudelliset, maisemalliset että ympäristöseikat paremmin huomioiva paikka lähempänä luvanhakijan tilakeskusta** (ks. kuva 5. sivulla 5).

Laitosalueen etäisyys lähimpään kiinteistöön on hakemustekstissä ilmoitettu olevan 250-300m ja hakemuksen kuvassa (vas. alla) on myös virheellinen tieto etäisyydestä (300m). Todellinen **asuinrakennuksen etäisyys laitosalueesta on n. 110m** ja kiinteistön etäisyys näinollen n. 100m (oikealla kuva Maanmittauslaitoksen karttapalvelusta).

Sijoittaminen näin lähelle kiinteistöömme (Saarikko) aiheuttaa mm. **vedenhankinnan vaarantumista sekä haju-, melu- ja pölyhaittaa**. Näistä on selkeänä seurauksena **kiinteistöömme arvon merkittävä lasku**.

Ympäristönsuojelulain mukaan **ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttava toiminta** on aina mahdollisuuksien mukaan sijoitettava siten, **ettei toiminnasta voi aiheutua pilaantumista tai sen vaaraa**. Ympäristönsuojelulain mukaan on myös **mahdolliset muut sijoituspaikat otettava huomioon**, kun arvioidaan ehdotetun sijoituspaikan soveltuvuutta.

Kuva 1. Vasemmalla kuva ympäristölupahakemuksesta, jossa virheellinen etäisyys (300m). Oikealla kuva, johon merkitty laitosalueen todellinen etäisyys kiinteistöstämme (~100m).

Ympäristönsuojelulain 42 §:n 1 momentin mukaan ympäristöluvan myöntäminen edellyttää, **ettei toiminnasta aiheudu mm. vedenhankinnan vaarantumista**. Kuvasta 2. näkyy, että kiinteistöömme **juoma/käyttövesikaivo tulisi olemaan erittäin riskialttiilla alueella hyvin lähellä suunniteltua laitosaluetta, n. 115m päässä**. Jätteiden kuljetus, varastointi, ja jätteiden käsittely voivat aiheuttaa vesien valumia läheisiin ojiin ja pelloille, ja sieltä ne voivat imeytyä maaperään ja aiheuttaa vedenlaadun heikkenemistä, tai pahimmassa tapauksessa veden saastumista käyttökelttomaksi. Alueen maaperä on vettä hyvin läpäisevää hiekkaa ja hiesua.

Kaivon pilaantumisen riskin huomioiminen tarkoittaisi hakijalle myös kustannuksia esim. alkuselvitysten ja **jatkuvan vedenlaadun seurannan** muodossa. Nämä kustannukset vältettäisiin sijoittamalla laitos toisaalle. **Vedenlaadussa ilmenevät ongelmat ovat aina pitkäkestoisia**, eivätkä korjaannu nopeasti.

Kuva 2 Kaivon sijainti ja etäisyys suunnitellusta laitosalueesta (115m)

Lisäksi ympäristönsuojelulain 42 §:n 1 momentin mukaan ympäristöluvan myöntäminen edellyttää, että toiminta ei saa aiheuttaa eräistä **naapuruussuhteista annetun lain 17§:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta räsitusta**. Tällaista kohtuutonta räsitusta tulee lähiympäristöön erityisesti laitoksen aiheuttamista **hajuhaistoista**. Laitoksen prosessi ei koskaan toimi optimaalisesti ja laitos tulee aina aiheuttamaan kuitenkin jonkin verran hajuhaittoja. Hajuhaitat jo rakennettujen biokaasulaitosten läheisyydessä ovat hyvin yleinen haaste ja valitusten aihe. Lisäksi laitoksen prosessit aiheuttavat **melua**, ja lisääntynyt liikenne sekä **melu- että pölyhaittaa**.

Hakemuksessa ehdotettu laitoksen sijoittuminen alueelle tarkoittaisi laitoksen lannan ja muun raaka-aineen avonaisen vastaanottokatkoksen sijoittumista kiinteistöämme kohden, jopa 100-120 m päähän. Tällä etäisyydellä on selvää, että laitoksesta aiheutuu kiinteistöllemme haju- ja hygieniahaittoja. Hajuhaittojen vuoksi on esimerkiksi pyykkien kuivatus ulkona tai asuinrakennuksen tuuletus jatkossa mahdotonta. Hajuhaitoilla on selkeä vaikutus myös kiinteistöllä ulkona oleskelun viihtyisyyteen. On myös huomioitava, että laki ympäristövahinkojen korvaamisesta määrittelee vahingosta kärsineen **kiinteistön lunastusvelvollisuuden** (10§) tiettyjen edellytysten täytyessä.

Hakemuksessa todetaan, että laitos ei sinällään lisää hakijan toiminnan aiheuttamaa kokonaishajurasitusta, mutta toisaalta mainitaan useammassa kohtaa laitoksen aiheuttavan **jonkin verran hajuhaittoja**. Kun laitosta suunnitellaan sijoitettavan näin kauaksi tilakeskuksesta, **laajenee tosiasiallinen hajuhaitoista kärsivä alue paljon suuremmaksi kuin aiemmin**. Tämäkin seikka tulee laitoksen sijoittamista lähelle tilakeskusta.

Edellä mainitut haitat ja räsitteet laskevat kiinteistömme arvoa ja asumisviihtyvyyttä merkittävästi, ja kaikkienensa nämä seikat aiheuttavat siis **kohtuutonta räsitusta, jota ympäristönsuojelulain mukaisesti toiminta ei saa naapurustolle aiheuttaa**.

Suunnitellun laitoksen lähistöllä kulkee Ahmoon puro - Pöytäkiven puro, joka listattu yhdeksi **Karkkilan arvokkaaksi luontokohteeksi Karkkilan keskustaajaman ja kaakkoisosan osayleiskaavaan liittyvässä luontoselvityksessä (2009-2010)**. Jäljempänä kuva 3. osayleiskaavasta, jossa vihreällä puro vasemmalla, ja vasempaan yläkulmaan sijoittuu myös suunniteltu laitoksen sijoituspaikka (merkitty kuvaan). Osayleiskaavassa alueen luontoarvosta on kirjoitettu seuraavasti:

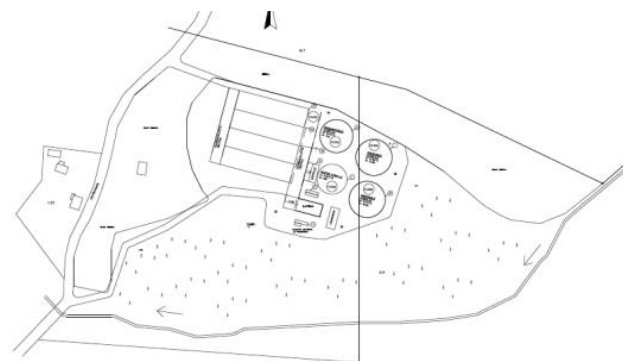
Luontoarvot:

Luonnon monimuotokohde, jolla on paikallista merkitystä biodiversiteetin kannalta. Kohde on myös ekologinen käytävä. Osa kohteesta on Metsälain 10§:n tarkoittamaa arvokasta elinympäristöä. Harvinaista ja uhanlaista lajistoa.

Kuva 3. Karkkilan keskustaajaman ja kaakkoisosan osayleiskaavaan liittyvä luontoselvitys (4/09, täydennetty 5/10). Kuvan vasemmassa laidassa Ahmoon puro – Pöytäkiven puro (Maijanojan - Rapakojan pohjoisosa).

Tähän arvokkaaksi luontokohteeksi määriteltyyn puroon laskee toinen puro, joka kulkee laitoksen ehdotetun sijoituspaikan ja muun tilakeskuksen välistä. Kuvassa 4 näkyy puron tarkempi sijainti sekä etäisyys tilakeskukseen. Kuten kuvista ilmenee, laitosalue sijoittuisi hyvin lähelle puroa, ja maastonmuotojen takia on selvää, että **pienetkin mahdolliset valumat päätyvät puroon**.

Kuva 7 Laitosalueen asemapiirros ja liittymä laitokselle Läyliäistentieltä

Kuva 4. Ahmoon - Pöytäkiven puron kulku alueella. Kuvassa myös laitosalueen etäisyys tilakeskuksesta linnuntietä. Toinen kuva hakemuksesta, jossa näkyy laitosalueen sijoittuminen suhteessa puroon.

Ehdotuksen mukainen sijoituspaikka tarkoittaisi kuivalannan pitkäköjä kuljetuksia tilakeskuksesta sekä nestemäisen lannan johtamista pitkällä putkistolla tms. laitokseen. Linnuntietä etäisyys on n. 300m ja tietä pitkin pidempi. Sekä kuljetus että putkiston mahdollinen vuoto tai rikkoutuminen aiheuttavat myös **ympäristön pilaantumisen vaaraa ja riskiä**. Nestemäisen lannan putkisto kulkisi puron ylitse tai alitse. Kuljetukset ja lannan pumppaus niin etäälle aiheuttavat myös hiilidioksidipäästöjä ja kustannuksia, ja **vähentävät laitoksen kokonaishyötyä**. Ympäristövahinkojen riskin minimoimiseksi laitos pitää sijoittaa mahdollisimman lähelle lannan "syntypaikkaa".

Ympäristönsuojelulain 6 §:n 1 momentin mukaan **ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttava toiminta** on mahdollisuuksien mukaan sijoitettava siten, **ettei toiminnasta aiheudu pilaantumista tai sen vaaraa**. Tätäkin lain vaatimusta noudattaen on laitoksen **sijoituspaikkaa vielä arvioitava uudelleen**, ettei aiheuteta kaivon pilaantumista tai puron ympäristön pilaantumista ja sitä kautta jopa pohjaveden pilaantumista. Nämä riskit olisivat ehkäistävissä sijoittamalla laitos lähemmäs tilakeskusta.

Myöskään maisemallisesti laitoksen ehdotettu sijaintipaikka ei ole sopiva, koska varsin laaja laitosalue, 3-4 ha, olisi hyvin hallitseva Läyliäistentieltä avautuvassa peltonäkymässä. Tämänkin vuoksi laitos tulisi sijoittaa nykyisen tilakeskuksen yhteyteen. Keskustajaman ja kaakkoisosan osayleiskaavan maisemaselvityksessä (04/09) mm. **Ahmoon viljelyalueet on luokiteltu arvokkaiksi maisema-alueiksi**. Selvityksessä sanotaan mm.: *Muutkin viljelyalueet liittyvät kylien kulttuurimaisemaan ja muodostavat yhdessä kylien, kyliä rajaavien reunametsien ja mahdollisesti vesistön kanssa yhtenäisiä arvokkaita kulttuurimaisemakokonaisuuksia.*

Em. selvityksessä puhutaan myös **maiseman pirstaloitumisesta** ja sen ehkäisemisestä. Näilläkin perusteilla pitäisi kiinnittää huomiota maiseman eheyteen, ja rakennusten sijoittamiseen jo olemassa olevien kokonaisuuksien yhteyteen. Tässä tapauksessa **maatilan keskukseen on jo rakennettu useita rakennuksia, kuten navetta sekä konehalli. Näiden läheisyyteen pitäisi sijoittaa myös muu rakentaminen**, joka läheisesti liittyy tilan toimintaan.

Myös **Karkkilan rakennusjärjestyksessä** sanotaan seuraavaa: *Maisemallisesti merkittävillä peltoalueilla rakentaminen tulee sijoittaa olemassa olevien pihapiirien ja metsäsaarekkeiden tuntumaan*. Lupahakemuksessa mainitaan, että laitos tulee metsäsaarekkeeseen. Suunnitelmien ja karttakuvien mukaan se ei aivan pidä paikkaansa, vaan laitos sijoittuu alueelle, josta jo suurelta alueelta on metsä hakattu, ja loputkin hakattaisiin laitoksen tieltä eli tosiasiallisesti laitos tulisi rajautumaan peltoaukeaan. Varsinaista metsää ei laitoksen lähetyvillä tulisi olemaan.

Vaikkei tieliittymä Pöytäkiventieltä Läyliäistentielle olekaan varsinaisesti ympäristölupaan liittyvä asia, haluamme huomauttaa, että jo tälläkin hetkellä kyseisessä risteyksessä on erittäin huono näkyvyys sekä Karkkilan että Läyliäisten suuntaan, mikä tekee **liittymästä erittäin vaarallisen**. Liittymän muokkaaminen turvallisiksi säännölliselle raskaalle liikenteelle vaatisi nähdäksemme huomattavia muutoksia Pöytäkiven tilan pihapiirissä. Myös Pöytäkiven kiinteistölle aiheutuisi siten merkittävää haittaa tiejärjestelyistä. Pöytäkiven tilalla on Ahmoon kylän kannalta myös kulttuurihistoriallista merkitystä ja siellä on esim. vanhan panimon jäänteet aivan risteysalueen tuntumassa.

Pöytäkiventien pohjoispää kiinteistöltämme eteenpäin on heikompikuntoista tietä, jota ei ole tehty kestäväksi vakituista raskasta liikennettä. Kulkuun olisi järkevämpää hyödyntää esimerkiksi Pöytäkiventie- Saaristontie -reittiä, joka on jo nyt muun maatilalla käyvän raskaan liikenteen kulkureitti (esim. maitoauto). Tämä hyödyttäisi taloudellisesti myös luvanhakijaa, kun uutta tietä ei tarvitsisi rakentaa.

Biokaasulaitoksen tuottama biokaasu sisältää metaania, joka on erittäin helposti syttyvä kaasu. Biokaasu on räjähdysherkkä kaasuseos, joka voi syttyä jopa kipinän vaikutuksesta ja aiheuttaa tulipalon. **Räjähdyks- ja tulipaloriskin vuoksi laitoksen sijoituspaikkaa harkittaessa pitää huomioida ympäröivä asutus**, ja sijoittaa laitos mahdollisimman kauas asuinkiinteistöistä. Tulipalot eivät ole olleet mitenkään harvinaisia nykyisin toiminnassa olevilla biokaasulaitoksilla. Tukesin Biokaasun turvallisuusohjeessa korostetaan sijaintipaikan valinnan tärkeää roolia heti hankkeen alussa. **Tukesin julkaisussa todetaan myös: ”Laitoksen sijaintipaikan valitsemisella on suuri merkitys myös hajuhaittojen ja liikenteestä aiheutuvien haittojen minimoimisessa.”** Tilalla on paljon mahdollisuuksia sijoittaa laitos tästäkin näkökulmasta parempaan paikkaan.

Laitoksen sijainnissa tulisi ottaa myös huomioon mahdollisuudet laajentaa toimintaa myöhemmässä vaiheessa. Suomessa on viime vuosina rakennettu paljon alle 20000t/a kapasiteetin biolaitoksia, joita jo ollaan laajentamassa. Nämä tulevaisuuden näkymät pitäisi jo nyt

ennakoida, ja mahdollistaa laitoksen sijoittumista päätettäessä. Ehdotetun sijaintipaikan ympäristö ei mitenkään kestäisi toiminnan mahdollista laajentamista myöhemmässä vaiheessa, vaan riskit ympäristön pilaantumiseen ja ympäristöhaittojen aiheutumiseen kasvaisivat entisestään.

Hakemukseen on kirjattu: *Hakija pyytää ympäristönsuojelulain (527/2014) 199 §:n mukaisesti luvanvaraisen toiminnan aloittamista muutoksenhausta huolimatta.* Jos mahdollinen muutoksenhaku liittyisi sisällöltään esimerkiksi laitoksen sijoituspaikkaan, **ei lupaa aloittaa hanketta ennen mahdollisen muutoksenhakuprosessin päätöstä tule antaa.**

Oheisessa kuvassa **ehdotus siitä, mille alueelle laitos tulee sijoittaa, jotta minimoidaan sekä ympäristöriskit että naapurustolle aiheutuvat haitat.** Kyseisellä alueella on useampikin sopiva sijoituspaikka. Alueen etuna on edellä mainittujen seikkojen lisäksi se, että laitoksen ympärille olisi mahdollista jättää metsävyöhyke, joka pienentäisi sekä haju-, melu- että pölyhaittoja.

Kuva 5. Karttaan merkittynä ehdotus alueeksi, jolle laitos voitaisiin turvallisimmin sijoittaa, siten ettei se aiheuttaisi kenellekään naapurustossa merkittäviä haittoja.

Suosittellemme, että ympäristölautakunnan jäsenet tulisivat paikan päälle katsomaan laitoksen lupahakemuksessa ehdotettua sijoituspaikkaa ja ehdotettua vaihtoehtoista aluetta. Tutustumalla ympäristöön tulee varmasti vakuuttuneeksi siitä, että sijaintipaikan valinta ehdottamaltamme alueelta soveltuisi laitokselle huomattavasti paremmin.

Karkkilassa 22.2.2022

██████████ ██████████

Kiinteistö 224-401-0001-0087 (Saarikko)

